

1 Mai toată presa care contează scrie despre „sfârșitul monedei euro”.
2 Oficialii europeni dau asigurări că au luat măsuri pentru susținerea
3 monedei europene și pun la bătaie un fond de 750 de miliarde pentru
4 acest scop. Dar comentatorii spun că deja s-au pierdut multe miliarde
5 din cauza întârzierii cu care s-a ajuns la un acord pentru salvarea
6 Greciei. Se știe, Germania s-a opus inițial, deși avea interese
7 directe să nu lase Grecia să se scufunde: băncile germane aveau de
8 recuperat de la cele elene vreo 40 de miliarde de euro. Dar „cultura
9 germană a solidității și a stabilității nu se negociază”, a spus
10 Angela Merkel.

11 Complicațiile abia acum încep, deși declarațiile liniștitoare curg ca
12 pe bandă (președintele UE, președintele Comisiei Europene, premierul
13 grec, șeful Băncii Centrale Europene etc. etc.). Probabil că moneda
14 euro va fi salvată - cu costuri mari, însă -, dar asta devine mai
15 degrabă o chestiune tehnică. UE este o asociație de state naționale
16 și, în vremuri grele, diferențele devin mai importante decât
17 asemănările și regulile de conviețuire. Mândrindu-se atât de mult cu
18 diversitatea culturală, Uniunea Europeană devine, la ceas de criză,
19 prima victimă a propriei diversități. Pe bună dreptate Germania
20 insistă asupra „culturii stabilității” (și a responsabilității, aș
21 spune). Dar în Sud, unde clima e alta și tradițiile sunt diferite,
22 rigoarea cu care se cheltuiesc banii publici e un veșnic deziderat,
23 iar slujba sigură în instituțiile publice e un scop în viață pentru
24 mulți (vezi și cazul României, unde aparatul funcționăresc e
25 supradimensionat). La „cultura stabilității” din Germania (și din
26 Nord, în general), președintele Sarkozy răspunde încercând să grupeze
27 în jurul său un Club al țărilor sudice. Cu alte cuvinte, la reguli
28 nemțești răspundem cu emoții mediteraneene și climă solară, care îi
29 face pe oameni mai senini și mai permisivi. După ce a cedat pe tema
30 ajutorului pentru greci, Germania pregătește însă reguli și cerințe
31 suplimentare pentru disciplina financiară în zona euro. „Meciul” va
32 continua, prietenia franco-germană nu mai e ce-a fost, Angela Merkel
33 și Nicolas Sarkozy sunt, pentru cotidianul Die Welt, „această
34 protestantă brandenburgheză și acest francez neastâmpărat care nu mai
35 au nimic a-și spune”. Jose Manuel Barroso spune că din cauza crizei
36 „s-au risipit în vânt” zece ani de creștere și de progres și că „nu
37 poate exista uniune financiară fără uniune economică; piețele au
38 înțeles-o, sper să înțeleagă și politicienii”. Deocamdată,
39 politicienii dau vina pe speculatori (care joacă la bursă împotriva
40 monedei euro - dar nu era previzibil și, până la urmă, normal, din
41 moment ce vorbim de o economie de piață?) și privesc mai degrabă spre
42 interesele naționale. Inclusiv electorale. E greu să-i explici
43 alegătorului german, de pildă, că banii săi trebuie să meargă în
44 Grecia pentru a salva moneda euro pe termen lung, și să vrei să fii
45 votat.

46
47
48

49 **1. Politică, finanțe și convalescență**

50 **Mircea VASILESCU, Dilema veche nr. 328, 27 mai - 2 iunie 2010**